

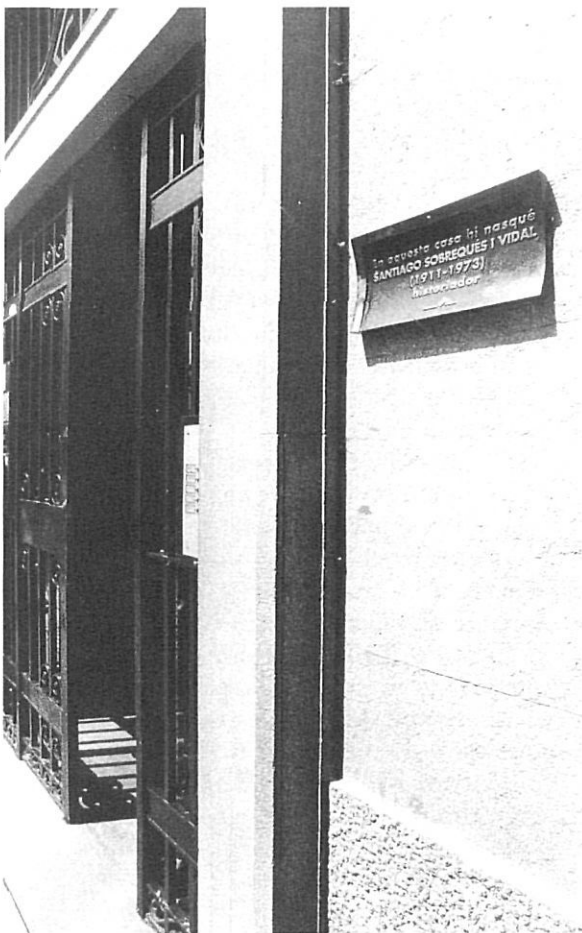
Les plaques de la memòria

Girona ha estat, durant molts anys, una ciutat sense memòria. Els seus carrers brindaven poques oportunitats per al coneixement de la història. Amb prou feines si hi havia algun escadusser recordatori del lloc de naixement dels seus fills il·lustres, i menys encara dels personatges famosos que van viure a la ciutat o que hi van mantenir una relació estreta i fecunda. El vianant –gironí o foraster– transitava per la geografia urbana sense topar amb vestigis escrits del passat, i per això li costava de connectar les grans pedres abstractes amb el perfil de les persones concretes que les havien trepitjat o contemplat abans que ell.

Aquesta primavera, la situació ha canviat. L'Ajuntament ha col·locat a nombrosos indrets unes plaques de bronze que fixen per a la memòria col·lectiva dos tipus d'esdeveniments: el naixement d'un gironí significat o el pas d'un personatge qualificat per un lloc concret. La tria de noms i d'escenaris exigia bones dosis d'objectivitat i de rigor, per no caure en els excessos de l'autocomplaença i del cofoisme localista. S'ha seguit el criteri de limitar-se a recordar dues classes de persones: d'una banda, les que –siguin quins siguin els seus mèrits– són conegudes més enllà de l'àmbit gironí; de l'altra, les que –sigui quina sigui la seva notorietat– han fet una contribució notable a alguna

àrea de l'activitat humana en un àmbit superior al local. De les persones del primer grup, com ara Joaquim Ruyra o Xavier Cugat, molta gent sap qui són i què han fet; de les del segon grup, com ara Joan Badia o Narcís Xifra, tothom hauria de saber qui van ser i què van fer.

Ara, doncs, és fàcil de saber on van néixer Fidel Aguilar, Ferran Agulló, Joan Badia, Aurora Bertrana, Joaquim Botet i Sisó, Xavier Cugat, Ricard Guinó, Rafael Masó, Miquel de Palol, Lluís Pericot, Bonastruc ça Porta, Joaquim Ruyra, Santiago Sobrequés, Joaquim Vayreda, Jaume Vicens Vives o Narcís Xifra Masmitjà. Igualment podrà saber-se on van viure Azriel de Girona, Ionà ben Abraham, Messulam de Piera, Nicolau Eimeric, Francesc Eiximenis, Prudenci Bertrana, Miquel Santaló o Carles Rahola. Finalment, es podran descobrir els llocs on Ermessenda de Carcassona fundà el seu monestir, on es fundaren l'Asociación Literaria i la *Revista de Girona*, on Francesc Cambó fou dependent de farmàcia, on Josep Pla estudià el batxillerat, on tingué el taller-estudi Modest Urgell o on presidí tertúlies de cafè Santiago Rusiñol. De cop i volta, la ciutat sembla més poblada i més viva, i els visitants de l'exposició de flors d'enguany han pogut gaudir dels atractius de l'itinerari habitual amb el valor afegit d'aquesta informació biogràfica.

No cal dir que el nombre de plaques encara podria augmentar. Hi ha més gironins que, sense destacar potser com els ara recordats, mereixrien l'honor d'una menció, i hi ha també fets cabdals o anecdòtics de la història dignes de ser evocats *in situ*. Però també és cert que no es pot abusar d'aquests recordatoris; potser seria més productiu aprofundir en els existents amb algunes accions complementàries, destinades a difondre l'existència de les plaques i a completar-ne el significat. Pensem, per exemple, en una biografia dels personatges, en una ruta o itinerari per visitar les plaques i els edificis corresponents, en un material didàctic adequat per a treballs escolars, en visites guiades als indrets més característics... Tot un programa de futur per al millor coneixement del passat.

La placa de la casa natal de Santiago Sobrequés, al carrer de Santa Clara.